

Lietuviešu tautasdziesmas

Kalvis

Rīga 2022

Satura rādītājs

(A) Tautasdziesmas.....	1
1. Aisim laukun apsdairyti.....	1
2. Aisma, brolij, šiena pjauti.....	2
3. An tēveliaus dvaro.....	3
4. Ant kalno karklai siūbavo.....	4
5. Arškētēli garbuonēli.....	5
6. Aš šiu nakti.....	6
7. Ei skaudē graudē.....	7
8. Gana, jau gana uliavocie.....	8
9. Gul bernužēlis.....	9
10. Ko nuliūdē, broliukē.....	10
11. Mačiau ēšjuojont.....	11
12. O kano žali sodai.....	12
13. Pušų stulpai, stiklų lungai.....	13
14. Vēivērselē, maž paukštelē.....	15
15. Vuoī mēiga mēiga.....	16
16. Vuo kad aš juojau.....	17

16. Vuo kad aš juojau

Padainavo Sofija Druktenienė (Rybokaitė), g. 1918m., Šilalės raj.
Poškos apyl. Rėzgalių k. Užrašė V.Jončaitė 1986m. Šfr. A.Klova.

1. Vuo kad aš juojau par žali giri, par žali gireli, pruo pušyneli.	4. Bernyti muna, jaunas muna, naskinsu kvietkeli, už kepures.
2. Vuo ir pamačiau kyme mergeli, kyme merguželi, rūtu darželi.	5. Vakar karčemu gieri su kita. Su katra tu gieri, tegu ta rieda.
3. Mergyti muna, jaunoji muna, susink mun kvietkeli, už kepures.	

15. Vuoi mèiga mèiga

Padainavo N.Miežietienė (Patockaitė), g. 1913m., ir J.Šaltienė (Patockaitė), g. 1904m., gyv. Telšių raj. Luokės apyl. Soblaukio k. Užrašė G.Četkauskaitė ir J.Baltramiejūnaitė.

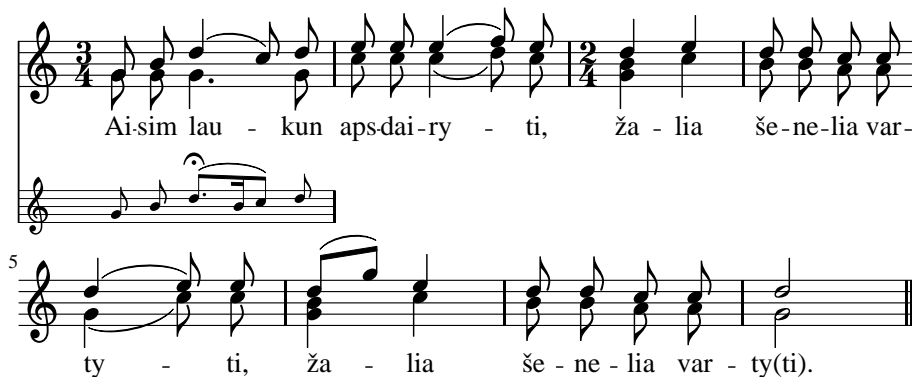
Vuoi mèiga mèi-ga mèi-ge - lė, Aš ta mèi-ge - lė ne - la - ba.

1. Vuoi mèiga mèiga mèigelė,	3. Korė ont mèiga pajauga,
aš ta mèigelė nelaba.	sunku darbeliu nedėrba.
2. Tegol' ta mèigta mergelė,	4. Sunku darbeliu nedėrba,
korė ont mèiga pajauga.	kalnė rugeliu nerėša.

(A) Tautasdziesmas

1. Aisim laukun apsdairyti

Padainavo J.Dūdienė, g. 1923.m., Jonavos raj. Šilų apyl. Aklojo Ežero k. Užrašė R.Abukevičius ir D.Račiūnaitė 1987.m. Šfr. A.Žičkienė.

1. Aisim laukun apsdairyti, žalia šenelia vartyti.	5. Man dalgela balta pliena, pradalgėlis žalia šiena.
2. Pusi lankos nenuvėjau - grėbe šienų grebejėlas.	6. Aš dalgeli smarkij traukiau, vakarėlia artyn laukiau.
3. Grebejėlas grėbe šienų, pjuvejėlij pjove šienų.	7. Valioj dalge, valioj kotas, valioj Jurgis pančiakotas.
4. Aš dalgeli papustysiu, pradalgėli išvargsiu.	

2. Aisma, brolij, šiena pjautų

Padainavo Z.Lunytė, Jonavos raj. Šilų apyl. Aklojo Ežero k. Užrašyta 1987m. Šfr. A.Žičkienė.

Ais - ma bro - lij, šie - na pjau - tų, da - bi - le, oi da - bi - le,
da - bi - lė - li, da - bi - lė - li ža - lia - sai.

1. Aisma brolij, šiena pjautų, dabile, oi dabile, dabilėli, dabilėli žaliasai.
2. Paspustysma pliena dalgi, dabile...
3. Išvarysma platų barų, dabile...

14. Vėivėrselė, maž paukštelė

Padainavo Petronėlė Semuntienė, Klaipėdos raj. Vėžaičių apyl. Lapių k. Užrašė "Vydraga" 1991m. Šfr. A.Klova.

Vėi - vėr - se - lė, maž paukšte - lė, to ženuo - jė, ton že - me - lė,
ok lia, ok lia lia, to že - nuo - jė, ton žemel(ė).

1. Vėivėrselė, maž paukštelė, to ženuojė ton žemelė.
2. To ženuojė ton žemel(ė), kor aug mona mergelė.
3. Ryguo tievos, muotėnelė, Prūsų žemie mergelė.
4. Vuoj tievelė, tievelė, katron dousė žėrgeli.
5. Ar so tyma balnelio, ar so jauksa kamulės.
6. Aš tau douso žėrgeli, kor so tyma balnelio.
7. Ons najieda žalė šėina, ane balta duobėla.
8. Ons tik jieda avėželės, eš viedrelė vondėneli.

1. Pušu stulpai, stiklų lungai.
Vis bare, vis bare mani
patsai.
2. Nebark manįs, nemušk
manįs, aš turiu tevelį -
užstas mani.
3. Užsas rugiais ir dabilais -
nerasi takelia un tevelį.
4. Aš rugelius praskleisdama,
dabilalius pamindama,
atrasiu takelį un tevelį.
~~(Kitose šakose pirmieji
du posmai kartojami, tik
tevelį keičiamas į mačiutį,
bralalį, sasiutį.)~~
5. Pušu stulpai, stiklų lungai.
Vis bare, vis bare mani
patsai.
6. Užtes drabem ir abrūsais -
nerasi takelia un mačiutį.
7. Aš drabelas pakeldama,
abrūsėlius pamindama,
atrasiu takelį un mačiutį.
8. Pušu stulpai, stiklų lungai.
Vis bare, vis bare mani
patsai.
9. Užsas kvečiais ir dabilais -
nerasi takelia un tevelį.
10. Aš kvetelius praskleisdama,
dabilalius pamindama,
atrasiu takelį un mačiutį.
11. Pušu stulpai, stiklų lungai.
Vis bare, vis bare mani
patsai.
12. Užsas rūtom ir razatom...
13. Aš rūtelas praskleisdama,
razatėlas pamindama...

3. An tėveliaus dvaro

Padainavo Viktoras Kauza g. 1931m., ir Bronė Adomovienė
(Kriaučiūnaitė), g. 1902m., Gudija, Varanavo raj. Leliušu k. Užrašė V.
ir A. Musteikiai 1986m. Šfr. R. ambrazevičius.

1. An tėveliaus dvaro beržai
beržai. O kas tuos beržalius
užkirs užkirs?
2. Brolalis beržalius užkirs
užkirs, sesetė šakelas
parinks parinks.
3. Brolalis daržalį užtvers
užtvers, sesetė rūtetį pasės
pasės.
4. Auginau sūnelį ne sau, ne
sau, auginau žirgelį tai jam,
tai jam.
5. Atdaviau sūnelį žantetėsna,
indaviau žirgelį ranketėsna.
6. - Ar gerai, sūneli, žantetėsna,
ar šoka žirgelis ranketėsna?
7. - Negerai, tėveli, žantetėsna,
sukniubo žirgelis ranketėsna.
8. Atdaviau dukretį
martetėsna, indaviau rūtetį
ranketėsna.
9. - Ar gerai, dukrela,
martetėsna, ar žydi rūtetė
ranketėsna?
10. - Negerai, močiute,
martetėsna, suvyto rūtetė
ranketėsna.

4. Ant kalno karklai siūbavo

Ant kal-no kar - klai siū - ba - vo, Ant kal-no kar - klai
siū - ba - vo, Ant kal - no kar - klai siū - ba - vo,
Pa-kal-nėj vanduo liū-lia-vo, Liū - lia - vo liū - lia-vo.

1. Ant kalno karklai siūbavo,
Ant kalno karklai siūbavo,
Pakalnėj vanduo liūliavo,
Liūliavo liūliavo.
2. Tenai vaikščiojo mergelė,
Ten vaikščiojo mergužėlė,
Balta graži lelijėlė,
Lelija lelija.
3. Štai ir atjojo bernelis,
Ir atjojo bernužėlis,
Baltas gražus dobilėlis,
Dobilas dobilas.
4. Mergele mano jaunoji,
Mergele mano jaunoji,
Kur šią naktelę nakvosi,
Nakvosi nakvosi?
5. Aukštoj tėvelio klėtelėj,
Aukštoj tėvelio klėtelėj,
Močiutės margoj lovelėj,
Lovelėj lovelėj.
6. O ar priimsi ir mane,
O ar priimsi ir mane,
Į klėtužę pas save,
Pas save, pas save?
7. Turiu kurtelius lojančius,
Turiu kurtelius lojančius,
Senus tėvelius girdinčius,
Girdinčius girdinčius.
8. Lakink kurtelius, tai nelos,
Lakink kurtelius, tai nelos,
Migdyk tėvelius - negirdės,
Negirdės negirdės.

13. Pušų stulpai, stiklų lungai

Padainavo Povilas Musteikis, g. 1928m., Utenos raj. Spitrėnų apyl.
Kyburių k. Užrašė B.Aidietytė. Šfr. R.Ambrazevičius.

Pu - šų stul-pai, stik-lų lun-gai. Vis ba-re, vis ba-re
ma - ni pat-sai. Aš ru - ge-lius praskleis - da-ma...

12. O kano žali sodai

Padainavo Dievienė, 40m., Veliuona (dab. Jurbarko raj.). Užrašė A.Juška 1865-1870m. Iš: A.Juška. Lietuviškos dainos, II t. V, 1955.

O kano ža-li so-dai, o kano ža-li sodai, ža-li jo-va-rėliai?

1. O kano žali sodai, o kano žali sodai, o kano žali sodai, žali jovarėliai?	5. O kano žali sodai, o kano žali sodai, o kano žali sodai, žali jovarėliai?
2. Degučių žali sodai, degučių žali sodai, žali jovarėliai.	6. Degučių žali sodai, degučių žali sodai, žali jovarėliai.
3. O kam, kam bernužėli, o kam, kam dobilėli, kam šėrei mudrinai bėrajį žirgelį?	7. O kam, kam, mergužėle, o kam, kam, lelijėle, kam audei dunzginai plonąsias drobeles.
4. Dėl tavęs, mergužėle, dėl tavęs, lelijėle, tai šėriau mudrinau bėrajį žirgelį.	8. Dėl tavęs, bernužėli, dėl tavęs, dobilėli, tai audžiau dunzginau plonąsias drobeles.

5. Arškėtėli garbuonėli

Padainavo (abu balsus) Paulina Laučinskienė (Bujūtė), g.1934m. Šalčininkų raj. Pabarės apyl. Mištūnų k. Užrašė S.Versockaitė ir G.Maculevičiūtė 1992m. T. šfr. G.Maculevičiūtė, ml. šfr. R.Ambrazevičius.

Arškė-tė - li garbuonėli, ne-stovėk prie ke - lio, ne-stovėk prie ke(lio).

1. Arškėtėli garbuonėli, nestovėk prie kelio.	6. Kaip nujosiu pas mergetį, klausiu pas mergetį, kuo burnelį praus(ia).
2. Kaip užširsiu, kai pakirsiu, per tvorą išmesiu.	7. Ar šalcinio vandenėliu, ar žaliu vyneliu.
3. Nor tu širsi, nor tu kirsi, dar geriau bujosiu.	8. Nei šalcinio vandenėliu, nei žaliu vyneliu.
4. Kai tu josi jin mergetį, pastosiu kelalį.	9. Cik nuog žaliojos rūtetės gailioju rasefi.
5. Aukštam danguj šviesios žvaigždes nušvies man kelalį.	

6. Aš šių naktį

Užrašyta Kaišiadorių raj. Ilgakiemio apyl. Slabados k. Folklorinio ansamblio "Verpeta" dainojamą variantą šifr. R. Ambrazevičius. Iš: "Verpeta". Kaišiadorių krašto folkloras (kasetė)

Aš šiųnak-tį par nak - te - lį, aš me-ge - lia ne - me -
go - jau, ly-gioj lan-køj žir-ge - lį bal - no - jau, -noj(au).

1. Aš šių naktį par naktelį, aš megelia nemegojau, Lygioj lankoj žirgelį balnojau.	5. Mergužėla lelijėla, ar tu aisi už manį bernelia?
2. Lygioj lankoj žirgelį balnojau, kur ketinau, tį nujojau.	6. Aičia aičia už tavį bernelia - gailu palikt tevelia dvarelia.
3. Mergužėla lelijėla, ar negirdi, kad aš ir atjojau?	7. Mergužėla lelijėla, mana tėva dar didesnis dvaras.
4. Giržiu girdžiu, kaip negirdžiu: per megelį negaliu prabusti.	8. Aplink dvarų vyšnelių sadelis, sadeliuose gegulas kukuoja.
	9. Sadeliuose gegulas kukuoja, vidur dvara jaunimėlis šoka.

11. Mačiau ešjuojont

Padainavo Barbora Petkevičienė (Kniūraitė), g.1904m., gyv. Kelmės raj. Karklėnų apyl. Skęstiškių k. Užrašė D.Jasinskienė ir G.Vaišvila 1983m.

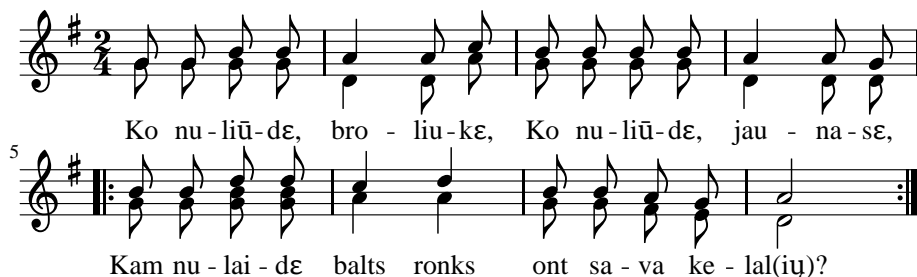
Mačiau ešjuojont, mačiau parjuojont, mačiau žėrgos balnuojont.

1. Mačiau ešjuojont, mačiau parjuojont, mačiau žėrgos balnuojont.	7. Dar neešpjuoviau ne pradalgelė, ką atradau žydėli.
2. Ką tik ešjuojė pruo margos vartos i žalioni lonkeli.	8. Eino par lonka, žiūro par lauka: atneš man pusrytieli.
3. Par žalė lonka opė tekiejė, žalio vyno kvepiejė.	9. Akšėn, mergelė, dūk mon skarelė suvyniotė žydėli.
4. Par jūra plaukiau, tinkleli traukiau, baltas ronkas mazguojau.	10. Vyniok žydėli i kleva lapa - ne i mona skarelė.
5. Ėr numazguojau auksa žydėli nū baltuju ronkeliu.	11. Mona skarelė eš tuolė gauta, nu bernelė parsiunsta.
6. Eiso i lauka šynelė pjautė, ar neraso žydelė?	12. Vingiu vingelė, raštu raštelė, cėdabrėnės kraštelės.

10. Ko nuliūdė, broliukė

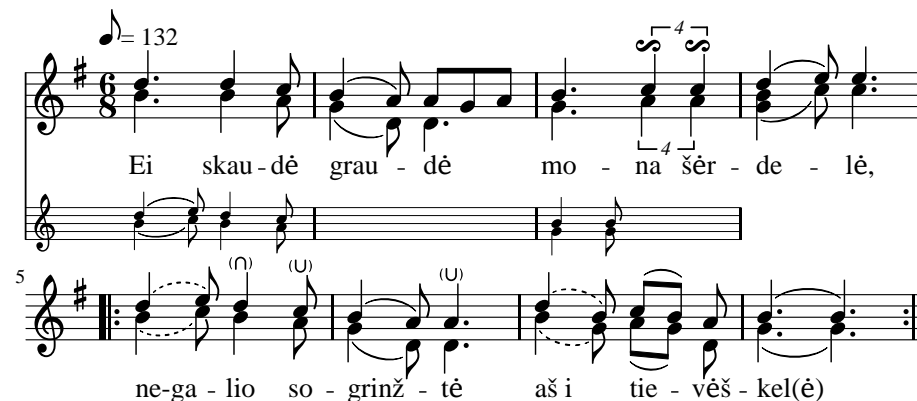
Padainavo A.Simonaitienė, g.1906m., Pakruojo raj. Klovainių k.
Užrašė (ir šfr.) K.Kalibatas 1988m.

1. Ko nuliūde, broliuke, ko nuliūde, jaunase, Kam nulaide balts ronks ont sava kelal(ių)?	4. Ko nuliūde, sesute, ko nuliūde, jaunoji, Kam nulaide balts ronks ont sava kelal(ių)?
2. A nebovė stainełė, a nešėrė žirgele, A ne tava kepurėl(a) po žirga kojel(ių)?	5. A nebovė daržely, a neskynė rūtelių, A ne tava vainikėl's ont rūtų loveł(ės)?
3. Bovo bovo stainełė, šerio šerio žirgelj, Mana mana kepurėl(a) po žirga kojel(ių).	6. Bovo bovo daržely, skynio skynio rūtelas, Mana mana vainikėl's ont rūtų loveł(ės).

7. Ei skaudė graudė

Padainavo Bronė Teniukienė (Kazlauskaitė), g. 1913m. Telšių raj.
Luokės k., gyv. Telšiuose. Užrašė M.Ričkutė ir R.Žemaitytė 1990m.
Šfr. R.Ambrazevičius.

1. Ei skaudė graudė mona šėrdelė, negalio sogrįžtė aš i tievėškelė.	4. Tievelė suodnelie paukštele čiolbiejė, vuo par vėdorieli opelė tekiej(ė).
2. Aš pasėjymso kleva grieblieli, eiso i lonka griebtė šėinel(ė).	5. Aš nusėprausčiau tyro ondėnelio, nelėkto nie žėnkla graudžių ašariel(iu).
3. Grieblieli traukiau, ašarelės braukiau: vuo kada nueiso aš i tievėškel(ė).	

8. Gana, jau gana uliavocie

Užrašyta Varėnos raj. Valkininkų k. Šfr. Z.Kelmickaitė.

Ga-na, jau gana u - lia - vo-cie, čėsas, jau čėsas na-mo³ ai - cie.

1. Gana, jau gana uliavocie, čėsas, jau čėsas namo aicie.	3. Oi bars mus jaunus mūs tėveliai, ko mes jaunieji užsiuliojom.
2. Rasim draugeį pagulusių, senus tėvelius belaukiančius.	4. Ko mes jaunieji užsiuliojom, tamsioj naktelėj vaiksciojom.

9. Gul bernužėlis

Padainavo E.Lingytė, Zarasų raj. Pakniškių apyl. Bileišių k. Užrašė (ir šfr.) P.Kvedaras 1965m.

Gul ber-nu - žė - lis, gul ka-rei - vė - lis. Štai at - ai - na

trys pa - nia - las pa - gal du - na - jė - lia. -jė(lia).

1. Gul bernužėlis, gul kareivėlis. Štai ataina trys panialas pagal dunajėlia.	4. Tegu jis begioja, tegu jis lakioja, ba man raiks neažilga didžian karan jote.
2. Viena prabudina, untra prakalbina, a tračioja mergužėla galvelį suspaude.	5. Didžian karan jote, vidun pulka stote, kareivėliam nepreteliam kardelam kapote.
3. Kelkis, bernužėli, kelkis, kareivėli, bag ne tava bėras žirgas pa dvarų lakioja?	